

**Концепція порядку
медичного огляду і
переогляду кандидатів у
водії та водіїв
транспортних засобів**

доповідач:
Квітка М.І.

17.05.2016

Актуальність.

- На сьогодні нормативні документи, що обумовлюють проведення медичних оглядів водіїв і кандидатів у водії, потребують суттєвої переробки через соціально-економічні зміни у державі та спрямованістю Уряду до гармонізації вітчизняного законодавства з міжнародним

- Медичні огляди кандидатів у водії та водіїв транспортних засобів проводяться у закладах охорони здоров'я уповноваженими лікарями, які мають вищу медичну освіту зі спеціальностей «Загальна практика – сімейна медицина», «Лікувальна справа», та пройшли підготовку з питань проведення медичних оглядів осіб щодо придатності до керування транспортним засобом та видачі їм медичних висновків (довідок).

- Заклади охорони здоров'я, які проводять медичний огляд кандидатів у водії та водіїв транспортних засобів затверджують списки визначених ними уповноважених лікарів, та протягом 10 днів подають повідомлення про це до Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій.

- Підготовка уповноважених лікарів проводиться на базі вищих медичних навчальних закладів III - IV рівнів акредитації, які мають кафедри або курси професійних захворювань, та включає теоретичні і практичні заняття тривалістю не менше 60 годин за напрямками:
 - ✓ нормативно-правові документи, що регламентують медичне забезпечення у сфері безпеки дорожнього руху;
 - ✓ основи медичного висновку щодо придатності особи до керування транспортними засобами;
 - ✓ методи обстеження органів зору, органів слуху та рівноваги і стану нервової системи;
 - ✓ оцінка результатів фізичних та психічних можливостей обстежуваної особи, визначення наявності чи відсутності протипоказань щодо придатності до керування транспортними засобами;
 - ✓ проблеми алкоголізму та залежності від засобів, що викликають наркотичне сп'яніння або знижують увагу та швидкість реакції;
 - ✓ оволодіння практичними навичками надання домедичної допомоги постраждалим внаслідок дорожньо-транспортних пригод.

- Остаточні висновки щодо придатності особи до керування транспортним засобом мають право встановлювати спеціалізовані заклади охорони здоров'я, перелік яких затверджено наказом МОЗ України від 25 березня 2003 року № 133, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 10 квітня 2003 року за № 283/7604, вищими медичними навчальними закладами III - IV рівнів акредитації, які мають кафедри або курси професійних захворювань, проводять лабораторні, функціональні та інші дослідження.

- Результати медичних оглядів заносяться до електронної бази даних медичних оглядів кандидатів у водії та водіїв транспортних засобів та виданих медичних висновків (довідок) щодо придатності до керування транспортним засобом.

- **Держатель бази даних** – Міністерство охорони здоров'я України.
- Держатель розробляє організаційні та методологічні принципи функціонування бази даних, використовує інформацію, що внесена до неї, для виконання своїх повноважень, здійснює безпосередній контроль за її створенням та дотриманням вимог Положення.
- **Адміністратор бази даних** (уповноважена установа МОЗ України) – Державне підприємство «Український медичний центр безпеки дорожнього руху та інформаційних технологій Міністерства охорони здоров'я України».

Медичний контроль водіїв транспортних засобів, що здійснюють перевезення пасажирів та вантажів

- Установлюється організація, умови, послідовність та періодичність медичного контролю водіїв транспортних засобів, що здійснюють перевезення пасажирів та вантажів, з проведенням психофізіологічного обстеження і оцінки рівня професійно важливих психофізіологічних якостей, необхідних для безпечного керування транспортним засобом
- Медичному контролю підлягають водії транспортних засобів, які забезпечують надання послуг суб'єктами господарювання з перевезення пасажирів і вантажів автомобільним транспортом відповідно до видів робіт, визначених Законом України «Про автомобільний транспорт», та, які мають чинні ліцензії з надання таких послуг.

- Медичний контроль проводиться фахівцями з медичною освітою за напрямком «Медицина» зі спеціальності «лікувальна справа» (далі – медичні працівники), які пройшли підготовку (стажування), оволоділи спеціальними методами оцінки рівня професійно важливих фізичних та психофізіологічних якостей, необхідних для безпечного керування транспортним засобом відповідно до примірної програми підготовки.
- Метою медичного контролю водіїв транспортних засобів є виявлення осіб, які за результатами медичного і психофізіологічного обстеження не можуть бути допущені до керування транспортним засобом як з позиції забезпечення безпеки дорожнього руху, так і охорони здоров'я водія, пасажирів та інших учасників дорожнього руху.
- Для здійснення медичного контролю водіїв транспортних засобів перевізник укладає договір з територіальним закладом охорони здоров'я та надає йому списки водіїв, які підлягають медичним оглядам.
- Заклади охорони здоров'я, що створюються перевізниками, повинні відповідати вимогам законодавства на право провадження господарської діяльності з медичної практики та отримати відповідну ліцензію.

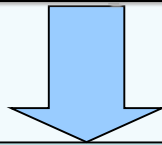
Ведення електронної бази даних медичних працівників, що проводять передрейсові (післярейсові) медичні огляди водіїв транспортних засобів, та результатів проведених ними таких оглядів

- Цим Положенням установлюється формування, контроль накопичення, обробки, систематизації, зберігання, захисту і використання інформації про медичних працівників, що проводять передрейсові (післярейсові) медичні огляди водіїв транспортних засобів, та результатів проведення ними таких оглядів.
- База даних медичного контролю водіїв – це електронна автоматизована база даних, що містить інформацію про медичних працівників, що проводять передрейсові (післярейсові) медичні огляди водіїв транспортних засобів, та результати проведених ними таких оглядів закладами охорони здоров'я, яким відповідно до законодавства надано право здійснювати цей вид діяльності.

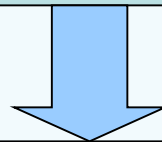
- **Держатель бази даних** – Міністерство охорони здоров'я України.
- **Адміністратор бази даних** (уповноважена установа МОЗ України) – Державне підприємство «Український медичний центр безпеки дорожнього руху та інформаційних технологій» Міністерства охорони здоров'я України.

КОНЦЕПЦІЯ

Порядку медичного огляду і переогляду кандидатів у водії та водіїв транспортних засобів

Проводиться з метою визначення відповідності обстежуваної особи мінімальним вимогам фізичної і розумової придатності для керування транспортним засобом та включає загальне медичне обстеження, додаткові діагностичні дослідження, консультації лікарів-спеціалістів.

При проведенні медичного огляду враховуються результати обов'язкового профілактичного наркологічного огляду, обов'язкових попереднього та періодичного психіатричних оглядів, результати психофізіологічної експертизи.

Медичний переогляд на предмет дотримання вимог фізичної і розумової придатності до керування транспортним засобом проводиться у строки:

для водіїв-початківців - через 2 роки після отримання посвідчення водія

для водіїв категорій AM, A1, A2, A, B, B1 і BE (перша група) – через 10 років

для водіїв категорій C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, D1E (друга група) – через 5 років

для водіїв віком від 50 років до 70 років (включно) – через 3 роки

для водіїв віком 70 років і старше – щорічно

для водіїв, що здійснюють перевезення пасажирів та небезпечних вантажів, встановлюється періодичний медичний огляд один раз на 2 роки.

Позачерговому медичному огляду підлягають:

особи, які були тимчасово визнані непридатними до керування транспортним засобом за станом здоров'я

водії транспортних засобів, направлених органом контролю дорожнього руху, якщо він:

- а) є учасником дорожньо-транспортної пригоди з тяжкими наслідками;
- б) керував транспортним засобом у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції

водії транспортних засобів, яких направлено рішенням суду, органу контролю дорожнього руху, або органу місцевого самоврядування у зв'язку із застереженнями щодо стану здоров'я

кандидати на інструктора з навчання керування транспортними засобами

**Оцінка стану здоров'я обстежуваної особи
встановлюється за результатами визначення**

Мінімальних вимог до органу зору

Мінімальних вимог до слуху та вестибулярного апарату

Мінімальних вимог до органів опорно-рухомого апарату

Захворювань на діабет

Неврологічних розладів

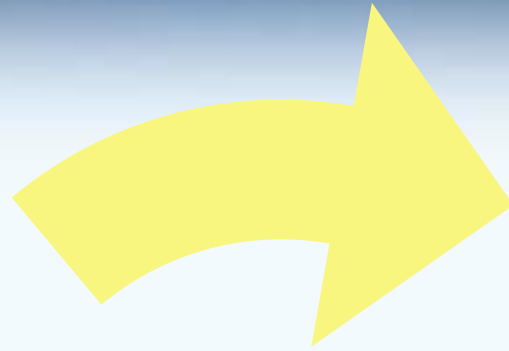
Захворювань нирок

Обмежень щодо придатності до керування транспортним засобом

Мінімальних вимог до проявів захворювань серцево-судинної системи

Мінімальних вимог до психічних розладів та залежності від алкоголю або ліків

У разі необхідності, за наявності медичних показань, уповноважений лікар може направити обстежувану особу на додаткові клінічні обстеження.

Результати медичних оглядів заносяться до електронної бази даних медичних оглядів кандидатів та виданих медичних довідок

Медичний огляд та переогляд проводиться за плату.

Вартість робіт та послуг встановлюється на базі економічно обґрунтованих витрат, пов'язаних з їх наданням.

Країна	Транспортні засоби	Обов'язковість медичних оглядів	Хто здійснює	Періодичність оглядів	Примітки
1	2	3	4	5	6
Європейське Співтовариство	Група 1 – мотоцикли, автомашини до з причепом до	Належна гострота зору, якщо стає очевидним при завершенні необхідних формальностей або під час тестів, які проводяться до отримання посвідчення водія, що вони мають одне або більше медичних ускладнень	Компетентний медичний орган	При отриманні або відновленні прав	
	Група 2 – усі інші	До отримання посвідчення водія, повторні – у відповідності до національних законодавств		При отриманні або відновленні прав, далі у відповідності до національних законодавств	
Великобританія	Легковий транспорт	Зір під час проходження тестів	Може особистий лікар	При отриманні прав - до 70 років, після – кожні 3 роки	Обов'язково повідомити Агентство з питань керування транспортними засобами та ліцензій про наявні порушення у стані здоров'я, у разі приховування – позбавлення ліцензії та штраф
	Таксі, вантажівки, автобуси	Обов'язковий		При отриманні прав - до 45 років, 45-65 років – кожні 5 років	

1	2	3	4	5	6
Австрія	Усі транспортні засоби	Обов'язковий		При отриманні прав	Планується обмеження віку та термін дії посвідчення водія
Болгарія	Усі транспортні засоби	Обов'язковий	Лікарі різних спеціальностей	При отриманні прав, кожні десять років	
Грузія	Усі транспортні засоби	Обов'язковий	Лікарі різних спеціальностей	При отриманні прав	
Латвія	Група 1	Обов'язковий Обов'язковий	Лікарі різних спеціальностей	При отриманні прав, кожні 10 років, після 60 років – кожні 5 років	
	Група 2			При отриманні посвідчення водія, кожні 5 років, після 60 років – кожні 3 роки	
Литва	Група 1	Обов'язковий	Сімейний лікар або терапевт поліклініки	При отриманні прав, до 55 – кожні 10 років, 56-69 років – кожні 5 років, 70-79 років – кожні 1 роки, понад 80 років – раз на рік	На вимогу поліції або адміністрації – частіше Водій підписує Декларацію честі водія, за якою свій стан він оцінює сам
	Група 2			Обов'язковий	При отриманні прав, до 55 – кожні 5 років, 56-69 років – кожні 5 років, 70-79 років – кожні 1 роки, понад 80 років – раз на рік Особливі умови праці – кожен рік, перевезення пасажирів – кожні 2 роки